Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2025/1313

2025 3 13

P9_TA(2024)0205

Teikiant transporto paslaugas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaita

2024 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl teikiant transporto paslaugas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaitos pasiūlymo (COM(2023)0441 – C9-0305/2023 – 2023/0266(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(C/2025/1313)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2023)0441),

— atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį, 91 straipsnio 1 dalį ir į 100 straipsnio 2 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0305/2023),

— atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,

— atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([1]),

— atsižvelgdamas į Regionų komiteto nuomonę ([2]),

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,

— atsižvelgdamas į bendrus Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto ir Transporto ir turizmo komiteto svarstymus pagal Darbo tvarkos taisyklių 58 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto ir Transporto ir turizmo komiteto pranešimą (A9-0070/2024),

1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;

2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;

3. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

([1]) OL C, C/2024/890, 2024 2 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/890/oj.
([2]) Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

P9_TC1-COD(2023)0266

Europos Parlamento pozicija, priimta 2024 m. balandžio 10 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/... dėl teikiant transporto paslaugas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaitos

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 1 ir 100 straipsnius,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([1]),

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ([2]),

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) stabiliai siekiant ***ne vėliau kaip*** iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui ir kartu deramai atsižvelgiant į poreikį ***užtikrinti teisingą ir įtraukią pertvarką,*** išsaugoti nuolatinį Europos pramonės augimą ir ***stiprinti*** konkurencingumą, būtina remti pastangas užtikrinti didesnį Sąjungos transporto sistemos tvarumą ir veiksmingumą; **[1 pakeit.]**

(2) siekiant surinkti duomenis apie dėl konkrečios įmonių ir asmenų veiklos išmetamų teršalų kiekį, įvairiuose ekonomikos sektoriuose, įskaitant transporto sektorių, naudojama išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekio apskaita. Geresnis informavimas apie transporto paslaugų rodiklius yra galinga priemonė siekiant ***sumažinti viešųjų pirkimų anglies pėdsaką,*** sukurti tinkamas paskatas transporto naudotojams rinktis tvaresnius sprendimus ir daryti įtaką transporto organizatorių ir operatorių verslo sprendimams. Patikimi ir palyginami duomenys apie išmetamų ŠESD kiekį yra pagrindinis reikalavimas, kad būtų galima sukurti šias paskatas ir taip paskatinti tiek vartotojų, tiek įmonių elgsenos pokyčius, kad būtų prisidedama prie komunikato „Europos žaliasis kursas“ ([3]) ir Europos klimato teisės akto tikslų transporto srityje įgyvendinimo; **[2 pakeit.]**

(3) nepaisant didėjančio transporto sektoriaus suinteresuotųjų šalių susidomėjimo, bendras teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekio apskaitos vykdymas vis dar yra ribotas. Dauguma atvejų naudotojai negauna tikslios informacijos apie transporto paslaugų rodiklius, o transporto paslaugų organizatoriai ir operatoriai neskaičiuoja ir neatskleidžia dėl jų veiklos išmetamų teršalų kiekio. Neproporcingai mažas išmetamų ŠESD kiekio apskaitos vykdymas ypač pastebimas labai mažose, mažosiose ir vidutinėse įmonėse (toliau – MVĮ), kurios sudaro didžiąją daugumą įmonių, siūlančių transporto paslaugas ES rinkoje***. Iš tiesų MVĮ, nusprendusios vykdyti savo išmetamų ŠESD kiekio apskaitą, susiduria su neproporcingai didesne finansine ir biurokratine našta***; **[3 pakeit.]**

(4) 2011 m. Europos Komisija priėmė Baltąją knygą dėl transporto ([4]), kurioje pristatė ES transporto sistemos ateities viziją ir apibrėžė politikos darbotvarkę, skirtą būsimiems transporto uždaviniams spręsti, visų pirma atsižvelgiant į būtinybę išsaugoti bei plėtoti judumą ir gerokai sumažinti transporto ir logistikos operacijų anglies dioksido išmetimo rodiklį;

([1]) [OL C,, p.]
([2]) [OL C,, p.]
([3]) ~~Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos žaliasis kursas“ COM(2019) 640 final~~
([4]) Baltoji knyga „Bendros Europos transporto erdvės kūrimo planas. Konkurencingos efektyviu išteklių naudojimu grindžiamos transporto sistemos kūrimas“ COM(2011) 0144 final

(5) 2020 m. gruodžio mėn. ***Komisijos komunikate dėl*** darnaus ir pažangaus judumo ~~strategijoje~~ ([5])***strategijos*** kalbama apie paskatas rinktis tvariausius visų rūšių transporto sprendimus***, daug dėmesio skiriant perėjimui prie keleivių ir krovinių vežimo geležinkeliais, įskaitant konkrečius abiejų sričių tikslus, kaip konkretų indėlį į transporto sektoriaus vaidmenį siekiant pagal Sąjungos teisę privalomo tikslo, nustatyto Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1119 iki 2030 m. sumažinti Sąjungos grynąjį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį bent 55 proc., palyginti su 1990 m. lygiu, ir tikslo ne vėliau kaip iki 2050 m. pasiekti visos ekonomikos poveikio klimatui neutralumą***. Tarp tų paskatų – sukurti visuotinai pripažintais standartais pagrįstą europinę suderinto transporto ir logistikos sektoriuose išmetamų ŠESD kiekio matavimo sistemą, kurią būtų galima naudoti siekiant įmonėms ir galutiniams naudotojams pateikti jų pasirinkto transporto anglies dioksido išmetimo rodiklio įvertį ir skatinant galutinius naudotojus ir vartotojus rinktis tvaresnius transporto ir judumo sprendimus, ***įskaitant siuntinių pristatymą,*** kartu išvengiant ekomanipuliavimo; **[4 pakeit.]**

(5a) dauguma su transportu ir logistika susijusių šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetama eksploatuojant transporto priemonę, gaminant energijos nešiklį ir gaminant transporto priemonę; **[5 pakeit.]**

(6) todėl siekiant gauti palyginamus duomenis apie teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekį ir išvengti klaidinančios informacijos apie tokių paslaugų rodiklius, kai galima pasirinkti įvairius išmetamų teršalų kiekio apskaičiavimo metodus ir įvesties duomenis, tikslinga nustatyti suderintas teikiant krovinių ir keleivių vežimo paslaugas išmetamų ŠESD kiekio apskaitos taisykles. Tokiomis taisyklėmis turėtų būti užtikrintos vienodos sąlygos ***ES transporto subjektams ir trečiųjų šalių transporto subjektams,*** įvairioms transporto rūšims, segmentams ir Sąjungos nacionaliniams tinklams. Be to, taip būtų galima sukurti paskatų ***viešųjų įstaigų,*** įmonių ir ***kitų*** klientų elgsenai keisti, kad būtų sumažintas teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekis, naudojant palyginamus ir patikimus duomenis apie išmetamų ŠESD kiekį; **[6 pakeit.]**

(7) šiuo reglamentu ***turėtų būti nustatyta pamatinė sistema, pagal kurią informacija apie išmetamų ŠESD kiekį būtų atskleidžiama savanoriškai ar pagal sutartį arba dėl Sąjungos ar nacionalinės teisės aktuose nustatytų įpareigojimų. Juo*** turėtų būti sukurta pamatinė kitų išmetamų teršalų kiekio mažinimo priemonių, kurių gali imtis valdžios institucijos ir pramonė, sistema, be kita ko, kai vežimo sutartyse nustatomos skaidrumo nuostatos dėl išmetamų ŠESD kiekio, keleiviams ar klientams teikiama informacija apie keliaujant ar pristatant prekes išmetamų ŠESD kiekį arba nustatomi su klimatu susiję žaliųjų viešųjų pirkimų procedūrų kriterijai***. Elektroninės prekybos ir siuntinių pristatymo atveju tai padėtų laikytis reikalavimo kartu su dabartine informacija apie numatomą pristatymo datą pateikti susijusią kainą ir susijusį išmetamųjų teršalų kiekį pagal kiekvieną variantą***; **[7 pakeit.]**

(8) nepaisant naudos dėl didesnio skaidrumo, susijusio su transporto paslaugų rodikliais, privalomas šio reglamento taikymas visiems subjektams, siūlantiems transporto paslaugas Sąjungos rinkoje, būtų neproporcingas ir lemtų pernelyg dideles išlaidas ir naštą. Todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas tik tiems subjektams, kurie nusprendžia arba kitomis atitinkamomis teisėkūros ir su teisėkūra nesusijusiomis priemonėmis yra įpareigojami apskaičiuoti teikiant krovinių ar keleivių transporto paslaugas, kurių teikimo pradžios arba pabaigos vieta yra Sąjungos teritorijoje, išmetamų ŠESD kiekį ir atskleisti informaciją apie jį. Todėl šios paslaugos apima paslaugas, kurių išvykimo arba paskirties vietos yra trečiojoje šalyje***. Iš tiesų, siekiant užtikrinti, kad į apskaitą būtų įtrauktos visos atitinkamos transporto paslaugos, ir garantuoti vienodas sąlygas ES transporto subjektams ir trečiųjų šalių transporto subjektams, šis reglamentas turėtų būti taikomas transporto paslaugoms, kurios pradedamos ir baigiamos teikti už Sąjungos teritorijos ribų, tačiau sustabdomos Sąjungoje siekiant įlaipinti ar išlaipinti keleivius arba pakrauti ar iškrauti prekes***; **[8 pakeit.]**

(9) šis reglamentas ~~neturėtų~~ ***turėtų*** būti taikomas duomenų tarpininkams, pvz., teikiantiems skaitmenines daugiarūšio judumo paslaugas, ***taip pat skaitmenines navigacijos paslaugas ir kelionės maršrutų planavimo paslaugas,*** kai jie ~~tiesiogiai neparengia~~ ***apskaičiuoja*** teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekio ~~duomenų, bet tik atskleidžia~~ ***duomenis, įskaitant atvejus, kai jie sujungia*** atitinkamo subjekto arba kito susijusio juridinio ar fizinio subjekto pateiktą informaciją apie tą kiekį. ~~Tačiau~~ Duomenų tarpininkams***, kai jie neparengia teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekio duomenų, bet tik atskleidžia informaciją apie tą kiekį,*** turėtų būti privalomos atitinkamos taisyklės, susijusios su išmetamų ŠESD kiekio atskleistų duomenų viešinimu ir skaidrumu, siekiant užtikrinti tų duomenų palyginamumą rinkoje ***ir tarp įvairių transporto rūšių***; **[9 pakeit.]**

([5]) ~~Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Darnaus ir išmanaus judumo strategija~~***2021 m. birželio 30 d.*** ~~Europos transporto kelias į ateitį“ COM~~ ***Parlamento ir Tarybos reglamentas*** (~~2020~~***ES***) ~~789 final~~***2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas)*** ***(OL L 243, 2021 7 9, p. 1).***

(9a) duomenų tarpininkai, teikiantys skaitmenines daugiarūšio judumo paslaugas, suteikia vartotojams galimybę rinktis pagal kelionės laiką, susijusias išlaidas ir kelionės būdą. Tie duomenų tarpininkai taip pat turėtų galėti teikti vartotojams informaciją apie konkrečios kelionės metu išmetamų ŠESD kiekį. Todėl atitinkami subjektai arba kiti atitinkami juridiniai ar fiziniai asmenys turėtų būti įpareigoti teikti šią informaciją duomenų tarpininkams; **[10 pakeit.]**

(10) šis reglamentas neturėtų būti taikomas, kai išmetamų ŠESD kiekis apskaičiuojamas ir duomenys apie jį atskleidžiami suvestine forma. Ši nuostata galioja ir tokiais atvejais, kai privalomai skelbtina su aplinka susijusi informacija tvarumo ataskaitose ir statistikos tikslais teiktinos aplinkosaugos sąskaitos yra būtinos pagal kitas Sąjungos taisykles, pavyzdžiui, apibrėžtas Įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyvoje ([6]) ir Reglamente dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų ([7]). Kita vertus, pagal šį reglamentą gauta informacija gali padėti rengti konsoliduotąsias išmetamų teršalų kiekio ataskaitas, kurias reikalaujama pateikti pagal kitus taikytinus Sąjungos teisės aktus, jei atitinkama metodika ir surinkti duomenys yra pakankamai suderinami;

(10a) visi teiginiai, padaryti remiantis išvesties duomenimis, pateiktais pagal šį reglamentą, turėtų visiškai atitikti Direktyvą (ES) (.....)/(....) dėl aiškių ekologiškumo teiginių pagrindimo ir pranešimo apie juos (Ekologiškumo teiginių direktyva), taip pat Direktyvą (.....)/(....), kuria, siekiant geresne apsauga nuo nesąžiningos veiklos ir geresniu informavimu suteikti vartotojams daugiau galių dalyvauti žaliojoje pertvarkoje, iš dalies keičiamos direktyvos 2005/29/EB ir 2011/83/ES; **[11 pakeit.]**

(11) tinkamas teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekio apskaičiavimo metodas yra vienas iš pagrindinių šiame reglamente nustatytos suderintos Sąjungos sistemos aspektų. Šiuo metodu turėtų būti užtikrinta, kad transporto grandinėje apskaičiuojant išmetamų teršalų kiekį būtų gaunami palyginami ir tikslūs išmetamų ŠESD kiekio duomenys, taikant vienodus metodikos etapus. Juo taip pat reikėtų tinkamai atsižvelgti į transporto rinkos poreikius, kad būtų išvengta nereikalingo sudėtingumo, pernelyg didelės naštos ir išlaidų, ***ypač MVĮ,*** ir jam turėtų pritarti suinteresuotosios šalys; **[12 pakeit.]**

(12) kaip pamatinė metodika teikiant transporto paslaugas ***nuo žaliavos iki ratų*** išmetamų ŠESD kiekiui apskaičiuoti pagal šį reglamentą ~~buvo pasirinktas~~ ***turėtų būti taikomas*** Europos standartizacijos komiteto ([8]) 2023 m. balandžio mėn. paskelbtas standartas EN ISO 14083:2023, į kurį perkeltas standartas ISO 14083:2023. Atlikus analizę paaiškėjo, kad standartas ISO 14083:2023 yra tinkamiausia ir proporcingiausia priemonė siekiant šio reglamento tikslų***, įskaitant greitą įsisavinimą rinkoje ir duomenų palyginamumą***. Išmetamų teršalų kiekis nustatomas taikant principą „nuo žaliavos iki ratų“, kai išmetamų ŠESD kiekis susidaro dėl transporto priemonės aprūpinimo energija ir dėl transporto priemonės naudojimo vykdant transporto ir transporto mazgų operacijas; **[13 pakeit.]**

(12a) EN ISO standartas 14083:2023 turi trūkumų, ypač dėl to, kad jame neatsižvelgiama į per visą transporto paslaugų gyvavimo ciklą išmetamų ŠESD kiekį. Todėl Komisija turėtų įvertinti galimybę artimiausioje ateityje išplėsti transporto paslaugų sektoriuje išmetamų ŠESD kiekio apskaičiavimo pamatinės metodikos taikymo sritį, kad būtų galima apskaičiuoti ir pranešti per gyvavimo ciklą teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekį. Būsimoje metodikoje turėtų būti atsižvelgiama į visai netaršių transporto priemonių naudojimą ir Direktyvos 2003/87/EB 14 straipsnio 5 dalies nuostatas. Tuo tikslu Komisija turėtų atsižvelgti į esamas pastangas, pvz., ISO 14067:2018 ir Transporto paslaugų produktų kategorijos taisykles, nustatytas Tarptautinėje aplinkosaugos produktų deklaracijų sistemoje; **[14 pakeit.]**

(12b) Komisija, bendradarbiaudama su Europos standartizacijos komitetu ir valstybių narių nacionalinėmis standartizacijos institucijomis, turėtų užtikrinti, kad transporto sektorius galėtų nemokamai naudotis standartu ISO 14083:2023 arba lygiaverčiu Europos CEN ISO 14083 standartu, kiek tai susiję su labai mažomis, mažosiomis ir vidutinėmis įmonėmis (MVĮ), kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB. Turėtų būti prieinama standartų autentiška redakcija ir jų redakcija visomis Sąjungos oficialiosiomis kalbomis, kad šis reglamentas taptų visapusiškai prieinamas visiems, kuriems jis yra taikomas; **[111 pakeit.]**

([6]) 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2464, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 537/2014, Direktyva 2004/109/EB, Direktyva 2006/43/EB ir Direktyva 2013/34/ES dėl įmonių informacijos apie tvarumą teikimo (OL L 322, 2022 12 16, p. 15–80).

([7]) 2011 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 691/2011 dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų (OL L 192, 2011 7 22, p. 1–16).

([8]) https://www.cencenelec.eu

***(12c) ES sutarties 2 straipsnyje numatyta, kad Sąjunga grindžiama teisinės valstybės principu, pagal kurį reikalaujama, kad visi Sąjungos fiziniai ar juridiniai asmenys turi galėti laisvai susipažinti su Sąjungos teise ir teisės subjektai aiškiai žinotų savo teises ir pareigas (2022 m. vasario 22 d. sprendimo Stichting Rookpreventie Jeugd ir kt., C-160/20, 41 punktas). Ta galimybė laisvai susipažinti visų pirma turi leisti kiekvienam asmeniui, kurį siekiama apsaugoti teisės aktais, laikantis teisės aktuose nustatytų apribojimų patikrinti, ar asmenys, kuriems skirtos tuose teisės aktuose nustatytos taisyklės, veiksmingai jų laikosi. Taigi dėl Sąjungos teisės aktais jam suteikto poveikio darniuoju standartu gali būti patikslintos asmenims suteiktos teisės, taip pat jiems tenkančios pareigos, o tie patikslinimai gali būti reikalingi, kad jie galėtų patikrinti, ar konkretus gaminys ar paslauga iš tikrųjų atitinka tokių teisės aktų reikalavimus;* [112 pakeit.]**

***(12d) 2016 m. spalio 27 d. Sprendime byloje C-613/14 Teisingumo Teismas nusprendė, kad remiantis direktyva priimtas darnusis standartas, kurio nuorodos paskelbtos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, dėl savo teisinių pasekmių yra Sąjungos teisės dalis. 2024 m. kovo 5 d. Sprendime byloje C-588/21 P Teisingumo Teismas konstatavo, kad egzistuoja viršesnis viešasis interesas, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies paskutinę sakinio dalį, kylantis iš teisinės valstybės, skaidrumo, atvirumo ir gero valdymo principų ir pateisinantis konkrečių darniųjų standartų atskleidimą, nes tie standartai dėl savo teisinių pasekmių yra Sąjungos teisės dalis;* [113pakeit.]**

***(12e) paprastai laikoma, kad per gyvavimo ciklą išmetamų ŠESD kiekis apima nuo žaliavos iki ratų išmetamų ŠESD kiekį, taip pat transporto priemonės gamybos, techninės priežiūros ir šalinimo bei, kai aktualu, su infrastruktūra susijusį išmetamų teršalų kiekį, kaip nustatyta Komisijos rekomendacijoje (ES) 2021/2279. Siekiant užtikrinti proporcingumą ir sumažinti administravimo sudėtingumą bei įgyvendinimo išlaidas, vertinant per gyvavimo ciklą išmetamų teršalų kiekį šio reglamento tikslais infrastruktūros nereikėtų įtraukti;* [16 pakeit.]**

(13) reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad nebūtų nukrypta nuo standarto EN ISO 14083:2023 pradinio metodikos pasirinkimo, kad būtų išvengta nenuoseklumo, kai skaičiuojamas teikiant transporto paslaugas rinkoje, ypač tarptautinėse transporto grandinėse, išmetamų ŠESD kiekis. Tačiau ~~kartais~~ tikslinga ***reguliariai*** įvertinti galimą poreikį standartą EN ISO 14083:2023 koreguoti, atsižvelgiant į Sąjungos politiką***, įskaitant būsimus teisės aktus*** ir būsimus to standarto pakeitimus, kuriuos gali inicijuoti Europos standartizacijos komitetas arba kita kompetentinga įstaiga. Jei atlikus tokį vertinimą ~~nustatoma rizika~~ ***padaroma išvada, jog esama rizikos***, kad taikant atitinkamą standarto dalį gali atsirasti nepageidaujamas disbalansas dėl teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekio apskaičiavimo konkrečiuose rinkos segmentuose arba galimi neatitikimai tarp to standarto ir šio reglamento ar kito taikytino Sąjungos teisės akto tikslų, Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, gali apsvarstyti galimybę prašyti Europos standartizacijos komiteto atitinkamai peržiūrėti standartą arba nuspręsti tą standarto dalį pašalinti iš šio reglamento taikymo srities***. Standarto arba komponento dalinis pakeitimas, dėl kurio kyla akivaizdi rizika, kad jis bus nesuderinamas su šio reglamento tikslais ir kitomis taikytinomis Sąjungos taisyklėmis, visų pirma su Sąjungos ilgalaikiu klimato tikslu ir tarpiniais tikslais, nustatytais Reglamente (ES) 2021/1119, ir kitais Sąjungos klimato teisės aktais, neturėtų būti įtrauktas***; [17 pakeit.]

(14) siekiant išvengti netikslios informacijos sklaidos rinkoje, gali iškilti poreikis patikslinti pamatinės metodikos elementus, susijusius su išmetamų ŠESD kiekiui svarbiais parametrais ir prielaidomis, naudojamomis išmetamų teršalų kiekiui apskaičiuoti prieš teikiant paslaugą. Tas pats pasakytina ir apie kitus atitinkamus techninius parametrus, susijusius su išmetamų teršalų kiekio paskirstymu arba duomenų elementų agregavimu, jei metodikoje tų parametrų naudojimas nepaaiškintas;

(15) teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekiui apskaičiuoti gali būti naudojami įvairių rūšių įvesties duomenys, įskaitant pirminius ir antrinius duomenis. Naudojant pirminius duomenis gaunami patikimiausi ir tiksliausi rezultatai, todėl ~~jiems~~ turėtų būti ~~teikiama pirmenybė, kad ilgainiui būtent šie duomenys būtų naudojami~~ ***privaloma juos naudoti*** išmetamų ŠESD kiekio apskaičiavimo procesuose. Tačiau ~~tam tikroms suinteresuotosioms šalims, ypač MVĮ,~~***, kadangi*** pirminiai duomenys ***mažosioms ir vidutinėms įmonėms*** gali būti nepasiekiami arba pernelyg brangūs***, MVĮ turėtų būti taikoma išimtis***. Todėl ~~taikant aiškias sąlygas~~ turėtų būti leidžiama naudoti antrinius duomenis ***šiame reglamente nustatytomis sąlygomis. Pirminės įrangos gamintojai turėtų suteikti MVĮ prieigą prie transporto priemonėse saugomų duomenų***; [18 pakeit.]

***(15a) jeigu transporto paslaugų organizatorius visiškai arba iš dalies paveda teikti konkrečią transporto paslaugą subrangovui ir nusprendžia į savo bendrą skaičiavimą įtraukti subrangovo išmetamų ŠESD kiekio duomenis, jis turėtų turėti galimybę remtis antriniais duomenimis, susijusiais su subrangovo (-ų) teikiamomis transporto paslaugomis. Turėtų būti leidžiama lanksčiai naudoti vieno ar kelių subrangovų pateiktus antrinius duomenis, net jei pirminiai duomenys naudojami apskaičiuojant išmetamų ŠESD kiekį, susidarantį dėl transporto paslaugų, kurias teikia kiti subrangovai arba transporto paslaugų organizatoriaus nuosavas transporto priemonių parkas;* [19 pakeit.]**

(15b) valstybės narės, siekdamos skatinti pirminių duomenų naudojimą, gali nustatyti administracinio, finansinio ar veiklos pobūdžio paskatas ir šiuo atžvilgiu valstybės narės turėtų pranešti Komisijai, kai jos nustato tokias paskatas, kad Komisija galėtų stebėti, ar tinkamai veikia vidaus rinka, ir užtikrinti vienodas sąlygas; **[20 pakeit.]**

(16) apie antrinius duomenis pasakytina, kad teikiant transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekį galima apskaičiuoti pasitelkiant numatytąsias vertes arba sumodeliuotuosius duomenis. Tačiau naudojant numatytąsias vertes ir sumodeliuotuosius duomenis turėtų būti gaunama tiksli ir patikima informacija apie teikiant konkrečią transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekį, todėl tos numatytosios vertės turėtų būti nustatomos ir sumodeliuotieji duomenys rengiami ***bei nuolat atnaujinami*** neutraliai ir objektyviai, remiantis patikimais šaltiniais ir tinkamais parametrais***. Duomenų bazės ir numatytosios vertės, kuriomis remiantis būtų nustatytas mažesnis išmetamųjų teršalų kiekis, palyginti su pateiktu remiantis pirminiais duomenimis, laikomos neatitinkančiomis techninių kokybės patikrų dėl informacijos tikslumo ir patikimumo. Techninės kokybės patikros turėtų būti reguliariai kartojamos***; **[21 pakeit.]**

(17) todėl siekiant geresnio išmetamų ŠESD kiekio rezultatų, gautų taikant šį reglamentą, palyginamumo, reikėtų sukurti pagrindinę ES taršos ŠESD intensyvumo numatytųjų verčių duomenų bazę***. Ši duomenų bazė turėtų būti pakankamai detali ir joje turėtų atsispindėti sektorių, nacionaliniai ir regioniniai ypatumai visoje Sąjungoje, be to, į ją turėtų būti įtrauktos atskiros lentelės apie kiekvieną transporto rūšį, užtikrinant reguliarų atnaujinimą ir, kai taikytina, įtraukiant naujausią technologinę pažangą mažinant išmetamųjų teršalų kiekį***. Tačiau, atsižvelgiant į skirtingas tokių numatytųjų verčių sektorių, nacionalinius ir regioninius ypatybes visoje Sąjungoje, turėtų būti leidžiama naudoti kitas atitinkamas trečiųjų šalių tvarkomas duomenų bazes ir duomenų rinkinius, jei bus atlikta techninė jų kokybės patikra Sąjungos lygmeniu; **[22 pakeit.]**

(18) nustatant taršos ŠESD intensyvumą teikiant transporto paslaugą, reikalaujama, kad iš transporto energijos nešiklių išmetimų ŠESD faktorių būtų galima išvesti išmetamo ŠESD kiekio įverčius, atspindinčius sunaudotos energijos kiekį pagal principą „nuo žaliavos iki ratų“. Todėl, siekiant užtikrinti įvesties duomenų palyginamumą ir kokybę, turėtų būti sukurta centrinė ES transporto energijos nešiklių išmetamų ŠESD faktorių duomenų bazė;

(18a) kiekybiškai įvertinant su elektros energijos vartojimu susijusį išmetamų teršalų kiekį kiekvienai valstybei narei remiantis naujausiomis ir tiksliomis taršos intensyvumo vertėmis, turėtų būti skatinamas vieta grindžiamas metodas, jeigu užtikrinamas naujausių ir tikslių taršos intensyvumo verčių rinkinys skirtingoms valstybėms narėms. Taip pat pageidautina taikyti rinka grindžiamą metodą, su sąlyga, kad bus užtikrintas tinkamas atsekamumas sudarant akredituojamą sutartį su kilmės garantijomis. Šiuo reglamentu sukurtose duomenų bazėse turėtų būti naudojami skaičiai, pagrįsti vieta grindžiamu metodu; **[23 pakeit.]**

(19) už ***šiuo reglamentu nustatytų*** ES taršos ŠESD intensyvumo numatytųjų verčių ir išmetamų ŠESD faktorių duomenų bazių kūrimą ir priežiūrą, taip pat už trečiųjų šalių tvarkomų išorinių duomenų bazių ir duomenų rinkinių techninę kokybės patikrą turėtų būti atsakinga neutrali ir kompetentinga įstaiga, veikianti Sąjungos lygmeniu. Geriausias galimybes teikti reikiamą pagalbą, kad ši reglamento dalis būtų tinkamai įgyvendinta, turi Europos aplinkos agentūra, atsižvelgiant į jos kompetenciją. Jei reikia, pagal atskirus Sąjungos teisės aktus, vykdant šią užduotį gali prisidėti ir padėti kitos ES sektorinės įstaigos; **[24 pakeit.]**

(20) sumodeliuotieji duomenys gali būti naudojami, jei jie grindžiami modeliu, sukurtu pagal pamatinę metodiką ir, kai tinkama, kitas šio reglamento nuostatas dėl antrinių duomenų ir apskaičiavimo priemonių naudojimo;

(21) Reglamente (ES) 2015/757 ([9]) ir Direktyvoje 2003/87/EB ([10]) reikalaujama rinkti, apskaičiuoti ir kasmet teikti laivų ir orlaivių ~~išmetamo CO2~~ ***išmetamų ŠESD*** kiekio ataskaitas. Šio reglamento nuostatos tam tikru mastu gali būti papildytos Reglamentu (ES) 2015/757 ir Direktyva 2003/87/EB, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad sudegintų degalų duomenys gali būti naudojami kaip įvesties duomenys teikiant transporto paslaugas išmetamų teršalų kiekiui

([9]) 2015 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/757 dėl jūrų transporto išmetamo anglies dioksido kiekio stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB (OL L 123, 2015 5 19, p. 55–76).

([10]) 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32–46).

apskaičiuoti. Įvesties duomenys, kuriais remiantis apskaičiuojamas teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekis, taip pat gali būti gaunami įgyvendinant kitus teisės aktus, pavyzdžiui, Reglamentą (ES) 2019/1242 ([11]) ~~ir~~**,** Reglamentą (ES) 2019/631 ([12]) ***ir Reglamentą (ES) 2023/2405*** ([13]); **[25 pakeit.]**

(22) tikslinga nustatyti bendrus rodiklius išmetamų ŠESD kiekio išvesties duomenims išreikšti, kuriais grindžiamas tų duomenų palyginamumas ir sukuriamos sąlygos atlikti veiksmingą įvairių transporto paslaugų lyginamąją analizę. Bendri rodikliai taip pat turėtų sudaryti sąlygas duomenų teikėjui aiškiai pranešti duomenis ir duomenų gavėjui tiksliai juos suprasti***. Šiuo atžvilgiu nustatydama atstumus, visų pirma susijusius su taršos intensyvumo nustatymu, Komisija turėtų apibrėžti išsamias taisykles dėl galimybės naudoti ISO 14083 standarto ortodrominį atstumą. Tomis taisyklėmis neturėtų būti užkertamas kelias naudoti pirminius duomenis apie faktinį atstumą, pavyzdžiui, geležinkelių sektoriuje***; **[26 pakeit.]**

(23) visa detalizuota informacija apie teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekį, atskleidžiama trečiajai šaliai komerciniais arba reguliavimo tikslais pagal šio reglamento taikymo sritį, būtinai ir aiškiai turėtų apimti išvesties duomenis, gautus pagal šiame reglamente nustatytas konkrečias išmetamų ŠESD kiekio apskaičiavimo taisykles. Prireikus galima pridėti papildomų duomenų elementų, kurie naudojami kitais nei šiame reglamente apibrėžtais tikslais;

(23a) informacijos apie išmetamų ŠESD kiekį atskleidimas prieš teikiant transporto paslaugą yra labai svarbus siekiant paskatinti piliečius priimti informacija pagrįstus sprendimus ir daro įtaką šias paslaugas rinkoje organizuojančių ir teikiančių subjektų verslo sprendimams. Todėl atitinkami subjektai ir duomenų tarpininkai, jei įmanoma, prieš pradėdami teikti transporto paslaugą, turėtų atskleisti informaciją apie išmetamų ŠESD kiekį, susijusį su konkrečia transporto paslauga. Tačiau informacija apie išmetamų ŠESD kiekį gali būti atskleista jau suteikus transporto paslaugą, ypač tais atvejais, kai įmonių tarpusavio ryšiams reikia išsamesnės informacijos, visų pirma logistikos grandinių ir subrangos sutarčių santykių kontekste; **[27 pakeit.]**

(23b) duomenų tarpininkai turėtų būti įpareigoti aiškiai įtraukti informaciją apie kiekvieną paieškos rezultatą ir įtraukti išmetamųjų teršalų eiliškumą kaip numatytąją rūšiavimo parinktį, pagal kurią pirmiausia būtų rodomas ekologiškiausias variantas, be to, kad būtų galima lengvai palyginti įvairias transporto rūšis, įskaitant privačios transporto priemonės naudojimą, taip pat, kai tinkama, dviračių naudojimo galimybes. Elektroninės prekybos veiklos vykdytojai taip pat turėtų nurodyti su skirtingomis siuntinių pristatymo galimybėmis susijusį teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekį kartu su šiuo metu nurodoma numatoma data ir sąnaudomis. Su faktiniu teikiant transporto paslaugą išmetamu teršalų kiekiu susiję išvesties duomenys taip pat turėtų būti pateikiami ją baigus teikti; **[28 pakeit.]**

(24) siekdamas įrodyti atitiktį šiame reglamente nustatytiems reikalavimams, subjektas, apskaičiuojantis teikiant transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekį ir atskleidžiantis informaciją apie jį, turėtų gebėti atitinkamus išvesties duomenis pagrįsti įrodymais. Įrodymai turėtų būti renkami pagal standarte EN ISO 14083:2023 nustatytas transporto paslaugų lygmens ataskaitų teikimo taisykles ir gavus prašymą turi būti pateikti kompetentingai institucijai, pavyzdžiui, teismui, arba bet kuriai kitai trečiajai šaliai, jei to reikalaujama pagal atskirus susitarimus, be kita ko, įmonių tarpusavio susitarimus;

(25) išskyrus atvejus, kai taikomi atskiri susitarimai, duomenų tarpininkas, renkantis informaciją apie teikiant transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekį iš susijusio subjekto arba kito atitinkamo juridinio ar fizinio asmens ir atskleidžiantis ją rinkoje, neturėtų būti laikomas atsakingu, jei šia informacija pažeidžiamas kuris nors iš šiame reglamente nustatytų reikalavimų, susijusių su teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekio apskaičiavimu bei patikra ir pažymėjimų išdavimu apskaičiavimo priemonėms. Tačiau duomenų tarpininkas turėtų imtis priemonių, kad būtų užkirstas kelias netikslios ar neteisingos informacijos atskleidimui, ir laikytis taisyklių, susijusių su išmetamų ŠESD kiekio išvesties duomenimis, jų perdavimu ir skaidrumu. Be to, duomenų tarpininkas turėtų nurodyti šios informacijos šaltinį, kad būtų galima nustatyti atitinkamą informacijos teikėją;

([11]) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1242, kuriuo nustatomi naujų sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO_2 kiekio standartai ir kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 595/2009 ir (ES) 2018/956 bei Tarybos direktyva 96/53/EB (OL L 198, 2019 7 25).

([12]) 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/631, kuriuo nustatomos naujų lengvųjų automobilių ir naujų lengvųjų komercinių transporto priemonių išmetamo CO_2 normos, ir kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 443/2009 ir (ES) Nr. 510/2011 (nauja redakcija) (Tekstas svarbus EEE) (OL L 111, 2019 4 25, p. 13–53).

([13]) ***2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/2405 dėl vienodų sąlygų darniajam oro transportui užtikrinimo (iniciatyva ReFuelEU aviation) (OL L, 2023/2405, 2023 10 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj).***

(26) išorinės apskaičiavimo priemonės, kurios rinkoje prieinamos plačiau naudoti komerciniais ir nekomerciniais tikslais, gali palengvinti teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekio apskaitą ir taip prisidėti prie to, kad ją vykdytų platesnės suinteresuotųjų šalių grupės. Šios priemonės turėtų būti naudojamos gavus pažymėjimus siekiant užtikrinti, kad jos atitiktų šio reglamento reikalavimus, ypač susijusius su bendros pamatinės metodikos ir tinkamo įvesties duomenų rinkinio naudojimu***. Šiuose pažymėjimuose turėtų būti nurodyta, ar apskaičiavimo priemonė leidžia atlikti skaičiavimus remiantis pirminiais duomenimis***; **[29 pakeit.]**

(26a) siekiant sukurti bendrą ir lengvai palyginamą procedūrą, taip pat sumažinti administracinę ir finansinę naštą subjektams, norintiems apskaičiuoti savo išmetamų teršalų kiekį, visų pirma MVĮ, Komisija turėtų sukurti nemokamą viešą skaičiavimo priemonę, kuria būtų užtikrintas išvesties duomenų prieinamumas, kuri būtų paprasta naudoti ir lengvai prieinama internete. Kartu su šia skaičiavimo priemone turėtų būti pateikti rekomendaciniai dokumentai dėl nuoseklių veiksmų. Komisija turėtų užtikrinti, kad ši priemonė padėtų didinti aiškumą ir skatintų naudoti pirminius duomenis išmetamų ŠESD kiekiui apskaičiuoti; **[30 pakeit.]**

(27) tinkamai sukurta patikros sistema, pagal kurią nustatoma, ar rinkoje atskleidžiami išmetamų ŠESD kiekio išvesties duomenys ir susiję apskaičiavimo procesai atitinka pagal šį reglamentą nustatytus reikalavimus, turėtų gerokai padidinti pasitikėjimą tų duomenų patikimumu ir tikslumu. Po sėkmingos atitikties vertinimo procedūros subjektai turėtų turėti teisę gauti atitikties įrodymą, kuris būtų visuotinai pripažįstamas visoje Sąjungoje. Atitikties įrodymo dokumente turėtų būti ~~patvirtinamas~~ ***nurodyta naudojamų*** pirminių duomenų ~~naudojimas~~ ***dalis***, ~~kai jie buvo naudojami, visų pirma~~ siekiant paskatinti bet kurį subjektą, kuriam taikomos šiame reglamente nustatytos taisyklės, rinkti ir naudoti pirminius duomenis; **[31 pakeit.]**

(28) su patikra susijusi administracinė našta mažesnėms įmonėms galėtų būti neproporcinga, todėl jos reikėtų vengti. Todėl MVĮ turėtų būti atleistos nuo reikalavimų, susijusių su patikra, išskyrus atvejus, kai šios įmonės nori gauti atitinkamą atitikties įrodymą. Taip pat, svarstydamos galimybę prašyti vertės grandinės partnerių, visų pirma MVĮ, patikrinti atitiktį, didelės įmonės turėtų atsižvelgti į proporcingumo principą;

(28a) pirminiais duomenimis pagrįsta išmetamų ŠESD kiekio apskaita galėtų atskleisti suvartoto kuro ar energijos kiekį, susijusį su konkrečių klientų užsakymais, todėl išmetamųjų teršalų kiekį galima atvirkštiniu būdu paversti veiklos sąnaudomis. Ypač krovinių transporto sektoriuje tai neigiamai veikia MVĮ derybinę galią. Todėl didelėms įmonėms neturėtų būti leidžiama reikalauti, kad vertės grandinės partneriai, visų pirma MVĮ, pateiktų išmetamų ŠESD kiekį remiantis pirminiais duomenimis; **[32 pakeit.]**

(29) jeigu informacijos apie teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekį patikra organizuojama pagal konkrečias taisykles, nustatytas kituose Sąjungos teisės aktuose, įskaitant reglamentą, kuriuo užtikrinamos vienodos sąlygos tvariam oro transportui ir kurį įgyvendina Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, šioms taisyklėms taikomos lygiavertės nuostatos su sąlyga, kad patikros vertinimas atliekamas nuosekliai pagal šio reglamento reikalavimus;

(29a) siekiant užtikrinti tinkamą šio reglamento taikymą ir įgyvendinimą, valstybės narės turėtų prisidėti prie jo vykdymo užtikrinimo, be kita ko, nustatydamos sankcijų sistemą. Finansinės nuobaudos turėtų būti proporcingos ir atgrasomos ir jomis turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad atitinkami subjektai pakartotinai nevykdo skaičiavimo ir informavimo reikalavimų arba pateikia klaidinančią informaciją. Nustatytos mažiausios arba didžiausios sumos jokiu būdu neturėtų skatinti nesilaikyti reikalavimų; **[33 pakeit.]**

(30) kad būtų galima naudingai taikyti šio reglamento nuostatas, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl tam tikrų pamatinės metodikos elementų vertinimo ir atmetimo, prašymų Europos standartizacijos komitetui teikimo, numatytųjų verčių išorinių duomenų bazių techninės kokybės patikros taisyklių nustatymo, išmetamų ŠESD kiekio išvesties duomenų rodiklių pritaikymo ir papildomų atitikties vertinimo įstaigų akreditavimo metodų ir kriterijų nustatymo. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros ([14])

([14]) Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

(31) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, susiję su apskaičiavimo priemonių pažymėjimų išdavimu ir išmetamų ŠESD kiekio duomenų tikrinimu. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011 ([15]);

(32) teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekio duomenų palyginamumas ir geresnis išmetamų ŠESD kiekio apskaitos taikymas verslo praktikoje yra tikslai, kurių valstybės narės negali deramai pasiekti nerizikuodamos, kad vidaus rinkoje atsiras biurokratinių kliūčių, o pramonė patirs papildomų išlaidų ir jai teks administracinė našta. Dėl kartu veikiančių valstybių narių tinklo poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu. Todėl, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones;

(33) laikantis proporcingumo principo, siekiant pagrindinio tikslo skatinti įmones ir klientus keisti elgseną, kad būtų sumažintas teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekis taikant ir naudojant palyginamus ir patikimus duomenis apie išmetamų ŠESD kiekį, būtina ir tikslinga nustatyti teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekio apskaitos taisykles. Šiuo reglamentu remiantis Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 4 dalimi neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos transporto paslaugų, kurių teikimo pradžios arba pabaigos vieta yra Sąjungos teritorijoje, išmetamų šilumos efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekio apskaitos ***ir atskleidimo*** taisyklės. **[34 pakeit.]**

2 straipsnis

Taikymo sritis

Šis reglamentas taikomas ~~visiems krovinių arba keleivių vežimo paslaugas Sąjungoje teikiantiems arba organizuojantiems subjektams, apskaičiuojantiems teikiant transporto paslaugas, kurių teikimo pradžios arba pabaigos vieta yra Sąjungos teritorijoje, išmetamų ŠESD kiekį ir detalizuotą informaciją apie tą kiekį komerciniais arba reguliavimo tikslais atskleidžiantiems trečiajai šaliai~~**:**

a) krovinių ir keleivių vežimo paslaugas Sąjungoje teikiantiems arba organizuojantiems subjektams, apskaičiuojantiems teikiant transporto paslaugas, kurių teikimo pradžios arba pabaigos vieta yra Sąjungos teritorijoje, išmetamų ŠESD kiekį ir atskleidžiantiems detalizuotą informaciją apie tą kiekį bet kuriai trečiajai šaliai;

b) duomenų tarpininkams, apskaičiuojantiems teikiant transporto paslaugas išmetamų ŠESD kiekio duomenis, o ne tik atskleidžiantiems atitinkamo subjekto arba kito susijusio juridinio ar fizinio subjekto pateiktą informaciją apie tą kiekį. **[35 pakeit.]**

([15]) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) ŠESD – atmosferos gamtinės ir antropogeninės dujinės sudedamosios dalys, sugeriančios ir atspindinčios nuo Žemės paviršiaus, iš atmosferos ir nuo debesų sklindančius infraraudonosios spinduliuotės spektro tam tikro bangų ilgio spindulius***, kaip nustatyta naujausioje Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC) vertinimo ataskaitoje***; **[36 pakeit.]**

2) išmetamų ŠESD kiekis – į atmosferą išmetamų ŠESD kiekis, išreikštas anglies dioksido ekvivalento mase;

3) anglies dioksido ekvivalentas (CO_2e) – matavimo vienetas, kuriuo ŠESD geba paveikti spinduliuotės srautus lyginama su tokia anglies dioksido geba;

4) išmetamų ŠESD kiekio apskaita – veiksmai, kuriais išmatuojamas ir apskaičiuojamas išmetamų ŠESD kiekis ir teikiamos jo ataskaitos;

5) transporto paslauga – krovinių arba keleivių vežimas iš išvežimo vietos į atvežimo vietą. Transporto paslauga gali apimti vieną arba kelias transporto grandinės grandis, t. y. vieną arba kelias transporto operacijas ir (arba) vieno arba kelių transporto mazgų operaciją (-as);

6) transporto operacija – transporto priemonės naudojimas keleiviams ir (arba) kroviniams vežti;

7) transporto mazgo operacija – darbas kroviniams arba keleiviams pervežti transporto mazge;

8) transporto priemonė – visų rūšių priemonės keleiviams ir (arba) prekėms vežti;

9) transporto grandinė – grandinė, sudaryta iš krovinių arba keleivio (-ių) (keleivių grupės) vežimo grandžių, kurias visas sujungus jie iš išvežimo vietos pervežami į atvežimo vietą;

10) transporto grandinės grandis – transporto grandinės segmentas, kurį kroviniai arba keleivis (-iai) (keleivių grupė) vežami viena transporto priemone arba per vieną transporto mazgą;

11) informacijos apie teikiant transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekį atskleidimas – detalizuotos informacijos apie teikiant tam tikrą transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekį pranešimas trečiajai šaliai, kurį iki paslaugos teikimo arba ją suteikus vykdo tą paslaugą teikiantis, apie ją skelbiantis arba ją parduodantis susijęs subjektas arba duomenų tarpininkas;

12) susijęs subjektas – subjektas, apskaičiuojantis teikiant transporto paslaugą, kurios teikimo pradžios arba pabaigos vieta yra Sąjungos teritorijoje, išmetamų ŠESD kiekį ir informaciją apie tą kiekį komerciniais arba reguliavimo tikslais atskleidžiantis trečiajai šaliai;

13) duomenų tarpininkas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris ~~laikydamasis teisinių priemonių, sutarties arba kitos aktualios tvarkos renka ir~~ ***renka, apskaičiuoja arba*** atskleidžia informaciją apie teikiant transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekį; **[37 pakeit.]**

14) veikla, kurią vykdant išmetama ŠESD – veikla, kurią vykdant išmetama šiltnamio efektą sukeliančių dujų;

15) veiklos, kurią vykdant išmetama ŠESD, duomenys – veiklos, kurią vykdant išmetama ŠESD, kiekybinis matas;

16) taršos ŠESD intensyvumas – daugiklis, kuriuo apibūdinamas su veiklos, kurią vykdant išmetama ŠESD, duomenų ir išmetamų ŠESD kiekio tarpusavio ryšys;

17) išmetamų ŠESD faktorius – daugiklis, kuriuo ~~susiejama veikla~~ ***susiejami konkrečios veiklos***, kurią vykdant išmetama ŠESD, ***duomenys*** ir išmetamų ŠESD kiekis; **[38 pakeit.]**

18) nuo žaliavos iki ratų išmetamų ŠESD kiekis – išmetamų teršalų kiekis, atitinkantis ŠESD poveikį, kuris bendrai daromas naudojant transporto priemonę ir tiekiant jai energiją***, kuris yra per visą gyvavimo ciklą išmetamų teršalų kiekio dalis***; **[39 pakeit.]**

19) nuo bako iki ratų išmetamų teršalų kiekis – išmetamų teršalų kiekis, susijęs su energijos vartojimu transporto priemonei varyti. Tai – nuo žaliavos iki ratų išmetamų teršalų pogrupis;

19a) per visą gyvavimo ciklą išmetamų teršalų kiekis – išmetamųjų teršalų kiekis, atitinkantis išmetamųjų teršalų, susijusių su transporto priemonės naudojamos infrastruktūros statyba, išmetamųjų teršalų, susijusių su transporto priemonės gamyba, techninė priežiūra ir gyvavimo ciklo pabaiga, ir išmetamųjų teršalų kiekio „nuo žaliavos iki ratų“ sumą; **[40 pakeit.]**

20) energijos nešiklis – medžiaga arba reiškinys, kuriuos galima panaudoti mechaniniam darbui atlikti ar šilumai gauti arba cheminiams ar fiziniams procesams valdyti;

21) pirminiai duomenys – tiesiogiai išmatuotos arba remiantis tokiu matavimu apskaičiuotos kiekybinės proceso arba veiklos vertės;

22) antriniai duomenys – pirminių duomenų reikalavimų neatitinkantys sumodeliuotieji duomenys arba numatytosios vertės, įskaitant duomenų bazių ir publikacijų duomenis, išmetamų ŠESD numatytuosius faktorius iš nacionalinių apskaitos duomenų, apskaičiuotuosius duomenis, prognozes ir kitus tipinius duomenis ir netiesioginių procesų arba apytikslio skaičiavimo duomenis;

23) numatytoji vertė – antrinių duomenų vertė iš paskelbto šaltinio***, patikrinta atitikties vertinimo įstaigos***, kuri numatytąja laikoma, jei nėra pirminių arba sumodeliuotųjų duomenų; **[41 pakeit.]**

24) sumodeliuotieji duomenys – duomenys, gauti naudojant, be kita ko, apskaičiavimo priemone sukurtą modelį, kuriame atsižvelgiama į pirminius duomenis ir (arba) į išmetamų ŠESD kiekio atžvilgiu aktualius transporto operacijos arba transporto mazgo operacijos parametrus;

25) išvesties duomenys – teikiant transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekio detalizuotieji duomenys, gauti pritaikius šiame reglamente nustatytą pamatinę metodiką ir įvesties duomenis;

26) rodiklis – kiekybinio vertinimo duomuo;

27) informacijos apie teikiant transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekį įrodymas – pagal prašymą, kaip nustatyta standarte EN ISO 14083:2023, parengta transporto paslaugos lygmens ataskaita;

28) apskaičiavimo priemonė – taikomoji programa, modelis arba programinė įranga, kuria galima automatiškai apskaičiuoti teikiant transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekį;

29) išorinė apskaičiavimo priemonė – apskaičiavimo priemonė, kurią trečioji šalis rinkai pateikė komerciniam arba nekomerciniam naudojimui;

30) atitikties vertinimo įstaiga – atitikties vertinimo įstaiga, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 765/2008 ([16]) 2 straipsnio 13 punkte;

30a) transporto paslaugų organizatorius – subjektas, teikiantis transporto paslaugas, kai tam tikrų transporto grandinės grandžių veikla pagal subrangos sutartį perduodama vienam ar daugiau jas eksploatuojančių subjektų; **[42 pakeit.]**

30b) transporto subrangovas – subjektas, transporto paslaugų organizatoriaus vardu vykdantis vienos ar kelių transporto grandinių grandžių vežimo operacijas pagal sutartimi įformintus susitarimus. **[43 pakeit.]**

II SKYRIUS

METODIKA

4 straipsnis

Teikiant transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekio apskaičiavimo metodas

1. Teikiant transporto paslaugą ***nuo žaliavos iki ratų*** išmetamų ŠESD kiekis apskaičiuojamas naujosios redakcijos standarte EN ISO 14083:2023 nustatytais metodais ir pagal šio reglamento III skyriuje nustatytas taisykles. **[44 pakeit.]**

1a. Ne vėliau kaip... [šio reglamento įsigaliojimo data] Komisija lengvai prieinamoje interneto svetainėje suteikia nemokamą prieigą prie standarto EN ISO 14083:2023. **[45 pakeit.]**

2. ***Ne vėliau kaip per 36 mėnesius nuo šio reglamento taikymo pradžios dienos*** Komisija įvertina, ar reikia patikslinti bet kurią 1 dalyje nurodyto standarto dalį, ~~ne vėliau kaip per 36 mėnesius nuo šio reglamento taikymo pradžios dienos~~ ***visų pirma siekiant užtikrinti jo suderinamumą su ilgalaikiais Sąjungos klimato srities tikslais ir tarpiniais klimato srities tikslais, nustatytais Reglamente (ES) 2021/1119, ir kitais Sąjungos klimato ir energetikos teisės aktais***. **[46 pakeit.]**

2a. Ne vėliau kaip... [24 mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje nustatoma bendra Sąjungos metodika, pagal kurią apskaičiuojamas visų transporto rūšių per gyvavimo ciklą išmetamų ŠESD kiekis, visų pirma išmetamas transporto priemonių gamybos, techninės priežiūros ir šalinimo metu. Joje tinkamai atsižvelgiama į visas per gyvavimo ciklą išmetamų teršalų kiekio nustatymo metodikas, parengtas pagal Reglamentą (ES) 2019/631, Reglamentą (ES) 2023/1542 ir Reglamentą (ES) 2019/1242. Ataskaitoje įvertinama, kaip geriausia įgyvendinti bendrą Sąjungos gyvavimo ciklo metodiką šio reglamento tikslais, ir atitinkamai

([16]) 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13).

kartu su ja nedelsiant pateikiamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiamas šis reglamentas. **[47 pakeit.]**

2b. Atlikdama 2 dalyje nurodytą vertinimą, Komisija įvertina oro taršos, kurią sukelia Sąjungos teritorijoje pradedamos arba baigiamos teikti transporto paslaugos, apskaitos įtraukimo į šio reglamento taikymo sritį įgyvendinamumą ir ekonominį poveikį, poveikį aplinkai, sveikatai ir socialinį poveikį. **[48 pakeit.]**

3. Komisija gali atlikti atitikties patikrą, kad įvertintų bet kurį 1 dalyje nurodyto standarto pakeitimą. Atitikties patikrą pradeda Komisija, o prireikus veiksmų imtis ji gali, jei to prašo valstybė narė.

4. Komisija yra įgaliota pagal 16 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kad iš šio reglamento taikymo srities pašalintų 3 dalyje nurodytą pakeitimą ir 2 dalyje nurodytą komponentą, jei vertinant būtų nuspręsta, kad dėl tokio pakeitimo arba komponento aiškiai kiltų nesuderinamumo su šio reglamento tikslais ir kitomis taikytinomis Sąjungos taisyklėmis rizika.

5. Komisija yra įgaliota pagal 16 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kad Europos standartizacijos komiteto paprašytų peržiūrėti 1 dalyje nurodytą standartą, be kita ko, remiantis 2 dalyje nurodyto vertinimo ir 3 dalyje nurodytos atitikties patikros rezultatais.

6. Komisija yra įgaliota pagal ~~17~~ ***16*** straipsnį priimti ~~įgyvendinimo~~ ***deleguotuosius*** aktus, kuriais šis reglamentas būtų papildytas siekiant išaiškinti 1 dalyje nurodytą pamatinę metodiką, užtikrinti, kad rinkoje būtų vienodai įgyvendinami principai, kurių laikantis nustatomi tinkami išmetamų teršalų kiekio atžvilgiu svarbūs parametrai išmetamų ŠESD kiekiui apskaičiuoti prieš suteikiant paslaugą ir, kai taikytina, kiti techniniai parametrai, susiję su išmetamų teršalų kiekio paskirstymu arba toje metodikoje neišaiškintų duomenų elementų agregavimu. **[49 pakeit.]**

III SKYRIUS

ĮVESTIES DUOMENYS IR ŠALTINIAI

5 straipsnis

Pirminių ir antrinių duomenų naudojimas

1. ***2 straipsnyje nurodyti subjektai naudoja pirminius duomenis, kad apskaičiuotų jiems teikiant transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekį, tačiau tai netaikoma labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių, kaip nustatyta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB, teikiamoms paslaugoms.*** Teikiant transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekį ~~2 straipsnyje nurodyti subjektai~~ ***MVĮ*** apskaičiuoja pirmenybę ~~teikdami~~ ***teikdamos*** pirminiams duomenims. **[50 pakeit.]**

1a. Kai MVĮ veikia kaip transporto paslaugų subrangovai, jos turi turėti galimybę remtis antriniais duomenimis, net jei transporto organizatorius naudoja pirminius duomenis apskaičiuodamas išmetamų ŠESD kiekį, susidarantį dėl transporto paslaugų, kurias teikia kiti transporto subrangovai arba jo nuosavas transporto priemonių parkas. **[51 pakeit.]**

1b. Valstybės narės gali nustatyti administracines, finansines ar veiklos paskatas, kad paskatintų naudoti pirminius duomenis, ir turėtų pranešti Komisijai apie jų pobūdį ir terminus. **[52 pakeit.]**

2. Teikiant transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekiui apskaičiuoti ***MVĮ*** antrinius duomenis galima naudoti, jei: **[53 pakeit.]**

a) taršos ŠESD intensyvumo numatytosios vertės gautos iš:

   i) 6 straipsnio 1 dalyje nurodytos pagrindinės ES duomenų bazės, kurioje įrašytos taršos ŠESD intensyvumo numatytosios vertės,

   ii) pagal 7 straipsnį trečiųjų šalių tvarkomų duomenų bazių ir duomenų rinkinių, kuriuose įrašytos taršos ŠESD intensyvumo numatytosios vertės.

b) išmetamų ŠESD numatytieji faktoriai, taikomi transporto energijos nešikliams, gauti iš 8 straipsnyje nurodytos centrinės ES duomenų bazės, kurioje įrašyti numatytieji išmetamų ŠESD faktoriai;

c) sumodeliuotieji duomenys gauti iš modelio, sukurto taikant 4 straipsnyje nurodytą metodą ir, kai tinkama, pagal 5 straipsnio 2 dalies b punkte ir 11 straipsnyje nustatytas taisykles.

2a. Ne vėliau kaip... [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija pagal 16 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant išsamias taisykles dėl atskyrimo kriterijų ir nuokrypių nuo ortodrominio atstumo taikymo. **[54 pakeit.]**

2b. Pirminės įrangos gamintojai suteikia MVĮ tinkamą prieigą prie atitinkamų transporto priemonėje sukauptų duomenų tiek, kiek tai būtina, kad būtų laikomasi šio reglamento, ir tiek, kiek tai svarbu siekiant palengvinti jų tikslų duomenų rinkimą ir vėlesnius skaičiavimus. **[55 pakeit.]**

6 straipsnis

Pagrindinė ES duomenų bazė, kurioje įrašytos taršos ŠESD intensyvumo numatytosios vertės

1. Europos aplinkos agentūros padedama Komisija***, atsižvelgdama į atitinkamų suinteresuotųjų subjektų ir kitų šio sektoriaus ES įstaigų ekspertines žinias, per 18 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo*** sukuria pagrindinę ES duomenų bazę, kurioje įrašytos 5 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktyje nurodytos numatytosios taršos ŠESD intensyvumo vertės***, kuria galima naudotis nemokamai***. **[56 pakeit.]**

1a. Kurdamos pagrindinę ES duomenų bazę, kurioje registruojamos 5 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktyje nurodytos taršos ŠESD intensyvumo numatytosios vertės, Komisija ir Europos aplinkos agentūra parengia atskirą lentelę kiekvienai transporto rūšiai. **[57 pakeit.]**

1b. Nustatydama taršos ŠESD intensyvumo numatytąsias vertes, Komisija:

a) taiko vieta grindžiamą metodą, kuris numatytas 4 straipsnyje nurodytame standarte (toliau – vieta grindžiamas metodas);

b) atsižvelgia į išmetamų ŠESD faktorius, nustatytus pagal Direktyvą (ES) 2018/2001. **[58 pakeit.]**

1c. Kai transporto sektoriuje vartojant elektros energiją išmetamų ŠESD kiekį galima kiekybiškai įvertinti taikant vieta grindžiamą metodą ir rinka grindžiamą metodą pagal standartą EN ISO 14083:2023, pranešama apie rinka grindžiamą elektros energijos rūšių derinį, jei tenkinamos minėto standarto J priede nustatytos sąlygos. **[59 pakeit.]**

1d. Kol bus sukurta pagrindinė ES duomenų bazė, subjektai gali remtis kitomis nacionalinėmis duomenų bazėmis, kurios laikomos patikrintomis pagal 13 straipsnio 8 dalį arba kurios buvo patikrintos pagal kitą galiojančią Sąjungos teisę, su sąlyga, kad tokie duomenys yra prieinami tuo pačiu agregavimo lygmeniu, kaip reikalaujama pagal šį reglamentą. **[60 pakeit.]**

2. Komisija ***bent kartą per metus*** užtikrina, kad 1 dalyje nurodyta duomenų bazė būtų tvarkoma, atnaujinama ~~ir~~***,*** nuolat plėtojama ***ir pakankamai saugoma,*** atsižvelgiant į naujausių transporto sektoriaus technologijų pokyčius ir į naujus metodinius išmetamų ŠESD kiekio apskaičiavimo principus. ***Apie visus numatytųjų verčių atnaujinimus nedelsiant pranešama visuomenei. Po tokio atnaujinimo atitinkami subjektai, apskaičiuodami ir atskleisdami informaciją apie išmetamų ŠESD kiekį, naudoja naujausius turimus duomenis.*** **[61 pakeit.]**

2a. Komisija, padedama Europos aplinkos agentūros ir atsižvelgdama į atitinkamų subjektų ekspertines žinias, užtikrina, kad būtų atliekamos taršos ŠEDS intensyvumo numatytųjų verčių techninės kokybės patikros, panašios į tas, kurios taikomos trečiųjų šalių valdomoms duomenų bazėms ar duomenų rinkiniams. **[62 pakeit.]**

3. Prieiga prie 1 dalyje nurodytos duomenų bazės susipažinti su numatytosiomis taršos ŠESD intensyvumo vertėmis ir jas naudoti yra visuomenei ***lengvai prieinama,*** atvira ir nemokama. **[63 pakeit.]**

7 straipsnis

Trečiųjų šalių tvarkomos duomenų bazės ir duomenų rinkiniai, kuriuose įrašytos taršos ŠESD intensyvumo numatytosios vertės

1. ***5 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktyje nurodyta duomenų bazė arba duomenų rinkinys gali būti naudojami antriniams duomenims gauti tik tuo atveju, jei juose pateikiami išsamesni arba labiau su sektoriumi susiję duomenys, nei tie, kurie įtraukti į 6 straipsnyje nurodytą pagrindinę ES duomenų bazę.*** 5 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktyje nurodytos duomenų bazės arba duomenų rinkinio kūrėjas pateikia Komisijai prašymą atlikti toje duomenų bazėje arba duomenų rinkinyje įrašytų taršos ŠESD intensyvumo numatytųjų verčių techninę kokybės patikrą. Europos aplinkos agentūros padedama Komisija techninę kokybės patikrą atlieka pagal šio reglamento 4–8 straipsniuose nustatytus reikalavimus. ***Techninė kokybės patikra atliekama per 12 mėnesių nuo oficialaus paraiškos gavimo.*** **[64 pakeit.]**

1a. Atliekant 1 dalyje nurodytų taršos ŠESD intensyvumo numatytųjų verčių duomenų bazių ir duomenų rinkinių techninę kokybės patikrą, be kita ko, palyginamas išmetamųjų teršalų kiekis, nurodytas naudojant pirminius duomenis, ir išmetamųjų teršalų kiekis, apie kurį būtų pranešama naudojant duomenų bazę arba numatytąsias vertes, lygiaverčiais tipiškais naudojimo atvejais. Duomenų bazės ir numatytosios vertės, kuriomis remiantis būtų nustatytas mažesnis išmetamųjų teršalų kiekis, palyginti su pateiktu remiantis pirminiais duomenimis, atlikus techninę kokybės patikrą gauna neigiamą įvertinimą. **[65 pakeit.]**

1b. Atliekant techninę kokybės patikrą taip pat užtikrinama, kad trečiųjų šalių tvarkomos duomenų bazės ir duomenų rinkiniai atitiktų 5 straipsnio 2a dalyje nurodytame deleguotajame akte išdėstytas taisykles. **[66 pakeit.]**

2. Antrinius duomenis naudoti pagal 5 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktį galima tik iš teigiamą techninės kokybės patikros įvertinimą gavusių 1 dalyje nurodytų duomenų bazių ir duomenų rinkinių, kuriuose įrašytos taršos ŠESD intensyvumo numatytosios vertės. ***Komisija skelbia ir nuolat atnaujina teigiamai įvertintų trečiųjų šalių tvarkomų taršos ŠESD intensyvumo numatytųjų verčių duomenų bazių sąrašą. Atnaujintas sąrašas viešai skelbiamas tam skirtoje interneto svetainėje.*** **[67 pakeit.]**

3. Reikalavimas atlikti techninę kokybės patikrą pradedamas taikyti ne vėliau kaip po ~~24~~***12*** mėnesių nuo ~~šio reglamento~~***1 dalyje nurodytos*** taikymo pradžios dienos. Kokybės patikros teigiamo įvertinimo įrašas galioja dvejus metus. **[68 pakeit.]**

4. Komisija pagal 17 straipsnį priima įgyvendinimo aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant 1 dalyje nurodytos techninės kokybės patikros atlikimo taisykles ir sąlygas.

4a. Prieiga prie 1 dalyje nurodytos duomenų bazės, skirta susipažinti su taršos ŠESD intensyvumo numatytosiomis vertėmis ir jas naudoti, yra prieinama visuomenei ir nemokama MVĮ. **[69 pakeit.]**

8 straipsnis

Centrinė ES duomenų bazė, kurioje įrašyti išmetamų ŠESD numatytieji faktoriai

1. ***Ne vėliau kaip... [12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos]*** Europos aplinkos agentūros padedama Komisija***, atsižvelgdama į atitinkamų suinteresuotųjų subjektų ir kitų šio sektoriaus ES įstaigų ekspertines žinias,*** sukuria centrinę ES duomenų bazę, kurioje įrašyti 5 straipsnio 2 dalies b punkte nurodyti išmetamų ŠESD numatytieji faktoriai. **[70 pakeit.]**

1a. Nustatydama išmetamų ŠESD numatytuosius faktorius, Komisija:

a) taiko vieta grindžiamą metodą, kuris numatytas 4 straipsnyje nurodytame standarte (toliau – vieta grindžiamas metodas);

b) atsižvelgia į išmetamų ŠESD faktorius, nustatytus pagal Direktyvą (ES) 2018/2001. **[71 pakeit.]**

1b. Kai transporto sektoriuje vartojant elektros energiją išmetamų ŠESD kiekį galima kiekybiškai įvertinti taikant vieta grindžiamą metodą ir rinka grindžiamą metodą pagal standartą EN ISO 14083:2023, pranešama apie rinka grindžiamą elektros energijos rūšių derinį, jei tenkinamos minėto standarto J priede nustatytos sąlygos. **[72 pakeit.]**

1c. Kol bus sukurta centrinė ES duomenų bazė, subjektai gali remtis kitomis nacionalinėmis duomenų bazėmis, kurios laikomos patikrintomis pagal 13 straipsnio 8 dalį arba kurios buvo patikrintos pagal kitą galiojančią Sąjungos teisę, su sąlyga, kad tokie duomenys yra prieinami tuo pačiu agregavimo lygmeniu, kaip reikalaujama pagal šį reglamentą. **[73 pakeit.]**

2. Europos aplinkos agentūros padedama Komisija ***bent kartą per metus*** užtikrina, kad 1 dalyje nurodyta duomenų bazė būtų tvarkoma, atnaujinama ~~ir~~***,*** nuolat plėtojama ***ir tinkamai saugoma,*** atsižvelgiant į naujausių transporto sektoriaus technologijų pokyčius ir į naujus metodinius išmetamų ŠESD kiekio apskaičiavimo principus. ***Apie visus numatytųjų verčių atnaujinimus nedelsiant pranešama visuomenei. Po tokio atnaujinimo atitinkami subjektai, apskaičiuodami ir atskleisdami informaciją apie išmetamų ŠESD kiekį, naudoja naujausius turimus duomenis.*** **[74 pakeit.]**

3. Prieiga prie 1 dalyje nurodytos duomenų bazės susipažinti su transporto energijos nešikliams taikomais išmetamų ŠESD numatytaisiais faktoriais ir juos naudoti yra visuomenei ***lengvai prieinama,*** atvira ir nemokama. **[75 pakeit.]**

8a straipsnis

Parama valdymui mažosioms ir vidutinėms įmonėms

1. Ne vėliau kaip...[12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo] Komisija pagal 11 straipsnį parengia MVĮ skirtą supaprastintą apskaičiavimo priemonę, kuri yra viešai prieinama, patogi naudoti ir nemokama. Prie jos pridedami nuoseklių veiksmų rekomendaciniai dokumentai, kuriuose aiškiai išdėstoma, kaip ta apskaičiavimo priemonė veikia.

2. Komisija stebi riziką, ar MVĮ, veikiančių kaip subrangovai, pagal šį reglamentą atskleistus duomenis transporto paslaugų organizatoriai galėtų naudoti nesąžiningos rinkos praktikos tikslais. Ne vėliau kaip... [2 metai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Jei tikslinga, prie tos ataskaitos pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo nustatomos neskelbtinų komercinių duomenų konfidencialumo apsaugos priemonės. **[76 pakeit.]**

IV SKYRIUS

IŠVESTIES DUOMENYS IR SKAIDRUMAS

9 straipsnis

Teikiant transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekio išvesties duomenų parengimas

1. Išvesties duomenys parengiami pagal šio reglamento 4–8 straipsnius laikantis pamatinės metodikos ir naudojant įvesties duomenis.

2. Išvesties duomenys gali būti parengiami naudojant apskaičiavimo priemones. Išorinės apskaičiavimo priemonės turi atitikti 11 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

3. Būtiniausius išvesties duomenis sudaro ~~bent~~ kiekvienos transporto paslaugos visa anglies dioksido ekvivalento (CO_2e) masė ir bent vienas iš šių duomenų rodiklių, susijusių su atitinkama transporto paslauga: **[77 pakeit.]**

a) krovinių transporto – CO_2e masė tonkilometriui arba lygiaverčiais vienetais;

b) krovinių transporto mazgo pralaidumo – CO_2e masė tonai arba lygiaverčiais vienetais;

c) keleivių transporto – CO_2e masė keleivio kilometrui arba lygiaverčiais vienetais;

d) keleivių transporto mazgo pralaidumo – CO_2e masė keleiviui arba lygiaverčiais vienetais.

4. Komisija yra įgaliota pagal 16 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kad papildytų 3 dalyje išvardytų išvesties duomenų rodiklių sąrašą.

10 straipsnis

Pranešimas ir skaidrumas

1. Susiję subjektai išvesties duomenis atskleidžia aiškiai ir nedviprasmiškai***, kai įmanoma, prieš teikdami transporto paslaugą arba sudarydami sutartį***. Atskleisdami išvesties duomenis, susiję subjektai į pranešimą, pridedamą prie atskleidžiamų duomenų, įrašo šią formuluotę bent viena iš oficialiųjų ES kalbų ir, jei įmanoma, tos valstybės narės, kurios teritorijoje teikiama paslauga, oficialiąja kalba: „Pagal ~~Europos Parlamento ir Tarybos~~ ***ES*** reglamentą [nuoroda į šį reglamentą] apskaičiuotas nuo žaliavos iki ratų išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis“. **[78 pakeit.]**

1a. Susiję subjektai gali pasirinkti matomoje vietoje pateikti šią informaciją:

a) ar jų duomenys yra kasmet tikrinami;

b) ar jie naudojo pirminius duomenis – tokiu atveju pateikiami iš pirminių duomenų gauti kintamieji;

c) ar jie naudojo 9 straipsnio 2a dalyje nustatytą ES apskaičiavimo priemonę. **[79 pakeit.]**

2. Jei išvesties duomenis ~~gavo ir~~ atskleidė duomenų tarpininkas***, visų pirma teikiantis skaitmeninės navigacijos ir kelionės maršruto planavimo paslaugas,*** laikydamasis atskiros tvarkos, taikomos 1 dalyje ir 9 straipsnio 3 dalyje nustatytos taisyklės. Atskleisdamas išvesties duomenis, duomenų tarpininkas įrašo nuorodą į tų duomenų šaltinį. **[80 pakeit.]**

2a. Informaciją apie teikiant transporto paslaugą išmetamų ŠESD kiekį skaitmeninių duomenų tarpininkams teikia susijęs subjektas arba kitas atitinkamas juridinis ar fizinis subjektas. Tų skaitmeninių duomenų tarpininkų atskleisti išvesties duomenys apima informaciją, matomą visuose paieškos rezultatuose, ir išmetamųjų teršalų eiliškumą kaip numatytąją rūšiavimo parinktį, pagal kurią pirmiausia būtų rodomas ekologiškiausias variantas, be to, kad būtų galima lengvai palyginti įvairias transporto rūšis, įskaitant privačių transporto priemonių naudojimą, taip pat, kai tinkama, dviračių naudojimo galimybes. **[81 pakeit.]**

3. Kai naudojami pirminiai duomenys, kaip nustatyta 5 straipsnio 1 dalyje, susiję subjektai turi teisę apie šį faktą pranešti visoms trečiosioms šalims, jei pirminių duomenų naudojimas buvo patikrintas pagal 12 ir 13 straipsnius.

4. Susiję subjektai turi galėti surinkti įrodymus, kuriais pagrindžiama tai, kaip parengti išvesties duomenys. Tie įrodymai renkami pagal 4 straipsnio 1 dalyje nurodytos pamatinės metodikos reikalavimus ir:

a) tais įrodymais grindžiamas patikros įvertinimas pagal 12 ir 13 straipsnius;

b) įrodymai pateikiami, jei to prašo kompetentinga institucija***, laikantis 13 straipsnio 9 dalyje nurodytame deleguotajame akte nustatytų taisyklių,*** arba, jei taikoma atskira teisinė arba susitarimo tvarka, kita trečioji šalis; **[82 pakeit.]**

c) jei patikra atliekama pagal 12 ir 13 straipsnius, įrodymuose pateikiama nuoroda į 13 straipsnio 6 dalyje nurodytą atitikties liudijimą ir atitikties liudijimą parengusios atitikties vertinimo įstaigos informacija ryšiams;

d) jei išvesties duomenys parengti naudojantis 9 straipsnio 2 dalyje nurodyta išorine apskaičiavimo priemone, įrodymuose pateikiama nuoroda į tą apskaičiavimo priemonę.

5. ~~5~~ ***4*** dalyje nurodyti išvesties duomenys parengiami, o įrodymai surenkami aiškiai ir nedviprasmiškai bent viena iš oficialiųjų Sąjungos kalbų. ~~Jei įmanoma,~~ Jie pateikiami ***suderinta ir paprasta forma kaip*** interneto nuoroda, QR ~~kodu arba lygiaverte priemone~~ ***kodas arba lygiavertė priemonė, kad būtų galima užtikrinti skirtingų transporto paslaugų teikėjų išvesties duomenų ir įrodymų sąveikumą***. **[83 pakeit.]**

6. Asmens duomenys tvarkomi pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 ([17]).

([17]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

7. Visi išvesties duomenų ir ~~5~~**4** dalyje nurodytų įrodymų gavėjai imasi priemonių užtikrinti aktualių komercinių duomenų, kurie tvarkomi ir apie kuriuos pranešama pagal šį reglamentą, konfidencialumą ir užtikrina, kad su tokiais duomenimis susipažinti, juos tvarkyti ir atskleisti būtų galima tik turint leidimą. **[84 pakeit.]**

V SKYRIUS

PAPILDOMOS PRIEMONĖS

11 straipsnis

Pažymėjimų išdavimas apskaičiavimo priemonėms

1. 9 straipsnio 2 dalyje nurodytų išorinių apskaičiavimo priemonių pažymėjimus išduoda 14 straipsnyje nurodyta atitikties vertinimo įstaiga.

2. Apskaičiavimo priemonės kūrėjas pateikia prašymą atitikties vertinimo įstaigai, kuri vertina, ar apskaičiavimo priemonė atitinka 4–9 straipsniuose nustatytus reikalavimus. Jei įvertinimas teigiamas, atitikties vertinimo įstaiga išduoda apskaičiavimo priemonės atitikties šio reglamento reikalavimams pažymėjimą***, kuriame nurodoma, ar apskaičiavimo priemonės leidžia atlikti skaičiavimus remiantis pirminiais duomenimis***. Jei įvertinimas neigiamas, atitikties vertinimo įstaiga pareiškėjui pateikia neigiamo įvertinimo priežastis. **[85 pakeit.]**

2a. Apskaičiavimo priemonės, kurias subjektas viduje naudoja teikiant transporto paslaugą, kuriai taikomas šis reglamentas, išmetamų ŠESD kiekiui apskaičiuoti, taip pat suderinamos su 4 straipsnio 1 dalyje nurodyto pamatinio metodo reikalavimais. **[86 pakeit.]**

3. Susijusi atitikties vertinimo įstaiga nuolat atnaujina apskaičiavimo priemonių, kurių pažymėjimą ji išdavė, panaikino arba kurių pažymėjimo galiojimą ji sustabdė, sąrašą. Tą sąrašą ji viešai skelbia savo interneto svetainėje ir tos interneto svetainės adresą nedelsdama praneša Komisijai.

4. Pažymėjimas galioja dvejus metus.

5. Komisija ***savo interneto svetainėje skelbia lengvai prieinamą*** visų apskaičiavimo priemonių, kurių pažymėjimai išduoti pagal 1 ir 2 dalis, sąrašą ~~skelbia savo~~ ***ir nuorodą į 3 dalyje nurodytas*** interneto ~~svetainėje~~ ***svetaines***. **[87 pakeit.]**

6. Komisija pagal 17 straipsnį priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos apskaičiavimo priemonių pažymėjimų išdavimo taisyklės, taip pat susijusio atitikties liudijimo taisyklės, įskaitant pažymėjimų atnaujinimo, jų galiojimo sustabdymo ir panaikinimo taisykles.

VI SKYRIUS

IŠMETAMŲ ŠESD KIEKIO DUOMENŲ IR APSKAIČIAVIMO PROCESŲ PATIKRA

12 straipsnis

Patikros apimtis

1. Turi būti tikrinama, ar 9 straipsnyje nurodyti išvesties duomenys atitinka šio reglamento 4–9 straipsniuose nustatytus reikalavimus. ***Patikra atliekama bent kartą per metus, laikantis 13 straipsnio 9 dalyje nurodytų deleguotųjų aktų. Atlikti patikrą taip pat gali prašyti atitikties vertinimo įstaiga, kitas susijęs subjektas arba jo klientai.*** **[88 pakeit.]**

2. 1 dalyje nurodytos ***metinės*** patikros reikalavimai taikomi 2 straipsnyje ***nurodytiems*** atitinkamiems subjektams, išskyrus Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB ([18]) nurodytas labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones. Labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių patikra gali būti atliekama, jei to prašo pati įmonė. **[89 pakeit.]**

([18]) 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

13 straipsnis

Patikros veiksmai ir procesas

1. 14 straipsnyje nurodyta atitikties vertinimo įstaiga tikrina susijusio subjekto atskleistų išvesties duomenų patikimumą, įtikimumą, metodikos laikymąsi ir tikslumą. ***Patikra atliekama bent kartą per metus, laikantis išsamių taisyklių, nustatytų 13 straipsnio 9 dalyje nurodytuose deleguotuosiuose aktuose.*** **[90 pakeit.]**

2. Patikra atliekama pagal 4–9 straipsniuose nustatytus reikalavimus ir grindžiama 10 straipsnio 5 dalyje nurodytais įrodymais. Tikrinama:

a) naudota skaičiavimo metodika;

b) skaičiavimui naudotų įvesties duomenų šaltinis (-iai) ***ir naudotų pirminių duomenų dalis***; **[91 pakeit.]**

c) atlikto skaičiavimo teisingumas;

d) pritaikyti rodikliai.

2a. Duomenų tarpininkai tikrinami remiantis tuo, ar jų algoritmai tinkamai apima ir leidžia pateikti pagal išmetamųjų teršalų kiekį tiksliai surūšiuotą informaciją, įskaitant numatytąją parinktį, taip pat įvairius su duomenų kokybe susijusius filtrus ar akcentus, kaip nurodyta 10 straipsnio 2a dalyje. **[92 pakeit.]**

3. Jei naudojamos išorinės apskaičiavimo priemonės, atitikties vertinimo įstaiga atsižvelgia į 11 straipsnyje nurodytus tų priemonių atitikties pažymėjimus.

3a. Jeigu subjektas 9 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje nurodytiems išvesties duomenims naudoja savo apskaičiavimo priemones, atitikties vertinimo įstaiga įvertina, ar jos atitinka 4 straipsnio 1 dalyje nurodytos pamatinės metodikos reikalavimus. **[93 pakeit.]**

4. Jei per patikros įvertinimą konstatuojama, kad yra skaičiavimo klaidų arba kad nesilaikoma šio reglamento 4–9 straipsnių, atitikties vertinimo įstaiga ***nedelsiant*** apie tai ~~laiku~~ informuoja susijusį subjektą. Tada tas subjektas ištaiso skaičiavimo klaidas arba pašalina neatitiktis, kad būtų galima užbaigti patikros procesą. **[94 pakeit.]**

4a. Jei subjektas, gavęs bent du atitikties vertinimo įstaigos pranešimus, atsisako ištaisyti skaičiavimo klaidas arba pašalinti neatitiktis, susijusias su šio reglamento 4–9 straipsniais, kompetentinga institucija, atitikties vertinimo įstaigos prašymu, inicijuoja sankcijų procedūrą pagal išsamias taisykles, nustatytas 9 dalyje nurodytame deleguotajame akte. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos ir jomis, kai taikytina, gali būti atsižvelgiama, be kita ko, į ekonominę naudą, kurią atitinkamas subjektas gavo arba galėtų gauti dėl reikalavimų nesilaikymo. **[95 pakeit.]**

5. Susijęs subjektas atitikties vertinimo įstaigai ***per 30 dienų*** pateikia visą papildomą informaciją, kuri jai suteikia galimybę atlikti patikros procedūras. Patikrą vykdanti atitikties vertinimo įstaiga***, laikydamasi išsamių taisyklių, nustatytų 9 dalyje nurodytame deleguotajame akte,*** gali tikrinti, ar duomenys ir skaičiavimas yra patikimi. **[96 pakeit.]**

6. Baigusi patikrą, atitikties vertinimo įstaiga~~, kai tinkama,~~ parengia atitikties liudijimą, kuriuo patvirtinama, kad išvesties duomenys atitinka šiame reglamente nustatytus aktualius reikalavimus***, ir kuriame nurodoma, ar subjektas naudoja pirminius duomenis***. **[97 pakeit.]**

7. Susijusi atitikties vertinimo įstaiga parengia ir nuolat atnaujina subjektų, kurių ***metinė*** patikra atlikta pagal 1–6 dalis, sąrašą. Atitikties vertinimo įstaiga apie tą sąrašą Komisijai praneša iki kiekvienų metų kovo 31 d. **[98 pakeit.]**

8. Kituose Sąjungos teisės aktuose nustatytos konkrečios išvesties duomenų patikros įvertinimo taisyklės laikomos lygiavertėmis, jei patikros įvertinimas atliekamas nuosekliai laikantis šio reglamento.

9. Komisija pagal ~~17~~***16*** straipsnį priima ~~įgyvendinimo~~ ***deleguotuosius*** aktus, kuriais nustatomos išsamios išvesties duomenų ir susijusio atitikties liudijimo patikros taisyklės ***ir nuobaudų procedūra***. Į tas taisykles įtraukiamos nuostatos dėl 10 straipsnio 5 dalyje nurodytų įrodymų ir dėl pranešimo teisių, siejamų su pirminių duomenų naudojimu pagal 10 straipsnio 4 dalį. **[99 pakeit.]**

VII SKYRIUS

AKREDITAVIMAS

14 straipsnis

Atitikties vertinimo įstaigos

1. Atitikties vertinimo įstaigos turi būti akredituotos, kad galėtų atlikti patikros arba pažymėjimų (liudijimų) išdavimo veiksmus, nurodytus 11, 12 ir 13 straipsniuose.

2. Atitikties vertinimo įstaiga turi būti nepriklausoma nuo ***bet kokio*** subjekto, kuris kreipiasi dėl patikros arba pažymėjimo (liudijimų) išdavimo veiksmų, nurodytų 11, 12 ir 13 straipsniuose. **[100 pakeit.]**

3. Atitikties vertinimo įstaiga, jos vyresnioji vadovybė ir už tikrinimo užduočių atlikimą atsakingi darbuotojai nedalyvauja jokioje veikloje, kuri galėtų prieštarauti jų sprendimų nepriklausomumui ar sąžiningumui patikrų arba pažymėjimų (liudijimų) išdavimo atžvilgiais.

4. Atitikties vertinimo įstaiga ir jos darbuotojai atitikties patikros arba pažymėjimų (liudijimų) išdavimo veiklą turi vykdyti laikydamiesi griežčiausių profesinio sąžiningumo reikalavimų, turi turėti reikiamą techninę kompetenciją ir nepasiduoti jokiam spaudimui ir paskatoms, visų pirma finansinėms, kurie galėtų paveikti jų sprendimų priėmimą ar jų vykdomos patikros rezultatus, ypač jei spaudimą daro ir paskatas siūlo tos veiklos rezultatais suinteresuoti asmenys arba asmenų grupės.

5. Atitikties vertinimo įstaiga turi turėti ekspertinių žinių, įrangą ir infrastruktūrą, kurių reikia vykdyti patikros arba pažymėjimų (liudijimų) išdavimo veiklai, kurią vykdyti ji buvo akredituota.

6. Atitikties vertinimo įstaigos darbuotojai laikosi profesinės paslapties reikalavimo, taikomo visai informacijai, gautai atliekant patikros ir pažymėjimų (liudijimų) išdavimo užduotis.

7. Jei atitikties vertinimo įstaiga tik konkrečias užduotis, susijusias su patikra arba pažymėjimų (liudijimų) išdavimu, paveda atlikti subrangovui arba naudojasi patronuojamosios įmonės paslaugomis, ji prisiima visą atsakomybę už subrangovų ar patronuojamųjų įmonių, jei tokių įsteigta, atliekamas užduotis ir, be kita ko, vertina ir stebi subrangovo arba patronuojamosios įmonės kvalifikaciją ir jų atliekamą darbą.

15 straipsnis

Akreditavimo procedūros

1. 14 straipsnio 1 dalyje nurodytas atitikties vertinimo įstaigas akredituoja nacionalinė akreditacijos įstaiga pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 765/2008 II skyrių.

2. Kiekviena valstybė narė paskiria instituciją, kuri tvarko nuolat atnaujinamą akredituotų atitikties vertinimo įstaigų sąrašą. Tos paskirtos nacionalinės institucijos šį sąrašą viešai skelbia oficialioje vyriausybės interneto svetainėje.

3. Nacionalinė akreditavimo įstaiga akredituotų atitikties vertinimo įstaigų sąrašą ir visą aktualią informaciją ryšiams pateikia Komisijai kiekvienais metais iki kovo 31 d.

4. Komisija įgaliota pagal 16 straipsnį priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas būtų papildytas nustatant papildomus atitikties vertinimo įstaigų akreditavimo metodus ir kriterijus.

VIII SKYRIUS

DELEGUOTIEJI IR ĮGYVENDINIMO ĮGALIOJIMAI

16 straipsnis

Naudojimasis įgaliojimais

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

2. 4 straipsnio 4 dalyje, 4 straipsnio 5 dalyje, ***4 straipsnio 6 dalyje, 5 straipsnio 2a dalyje,*** 9 straipsnio 4 ***dalyje, 13 straipsnio 9*** dalyje ir 15 straipsnio 4 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo [LB: prašome įrašyti datą – šio reglamento įsigaliojimo dieną]. **[101 pakeit.]**

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 4 straipsnio 4 dalyje, 4 straipsnio 5 dalyje, ***4 straipsnio 6 dalyje, 5 straipsnio 2a dalyje,*** 9 straipsnio 4 ***dalyje, 13 straipsnio 9*** dalyje ir 15 straipsnio 4 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui. **[102 pakeit.]**

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 4 straipsnio 4 dalį, 4 straipsnio 5 dalį, ***4 straipsnio 6 dalį, 5 straipsnio 2a dalį,*** 9 straipsnio 4 ***dalį, 13 straipsnio 9*** dalį ir 15 straipsnio 4 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik jei per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais. **[103 pakeit.]**

17 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas, apibrėžtas Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18 straipsnis

Ataskaita ir peržiūra

Komisija atlieka šio reglamento vertinimą atsižvelgdama į jo tikslus ir pateikia pagrindinių išvadų ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai iki [LB: prašome įrašyti datą – ~~5 metai~~ ***36 mėnesiai*** po šio reglamento taikymo pradžios dienos].

1 dalyje nurodytoje ataskaitoje, be kita ko, pateikiamas:

a) poveikio atitinkamiems subjektams, susijusio su biurokratine našta, atsirandančia įgyvendinant šį reglamentą, vertinimas;

b) šio reglamento įgyvendinimo ir taikymo poveikio vertinimas atsižvelgiant į pagal subrangos sutartis vykdomas operacijas;

c) poveikio nacionalinėms administracinėms, finansinėms ar veiklos paskatoms, kurias valstybės narės taiko pagal 5 straipsnio 1b dalį, vertinimas;

d) privalomo reikalavimo kiekybiškai įvertinti ir atskleisti išmetamų ŠESD kiekį pagal šiame reglamente nustatytas taisykles, taikomas visiems transporto paslaugas organizuojantiems ir teikiantiems subjektams, poveikio vertinimas. **[104 pakeit.]**

19 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2. Jis taikomas nuo [LB: prašome įrašyti datą – ~~42~~ ***24*** mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo]. **[105 pakeit.]**

3. Tačiau 4 straipsnio 4 dalis, 4 straipsnio 5 dalis ir 4 straipsnio 6 dalis, ***6 straipsnio 1 dalis,*** 7 straipsnio 4 ***dalis, 8 straipsnio 1*** dalis, 9 straipsnio 4 dalis, 11 straipsnio 6 dalis, 13 straipsnio 9 dalis ir 15 straipsnio 4 dalis taikomos nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos**. [106 pakeit.]**

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta …

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkė	*Pirmininkas / Pirmininkė*